

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BALANDIS — APRIL 8, 1976

Nr. 84

Vilniuje vėl naujas teismas

Valery Maresin bus teisiamas už atsisakymą liudyti prieš Andrejų Kovaliovą

Maskva. — "NYT", "Monitor" bei kiti laikraščiai vakar paskelbė apie numatytus teismus trijų sovietų disidentų. Vienas jų balandžio 14 bus Vilniuje.

Valery Maresin bus teisiamas Vilniuje už atsisakymą liudyti prieš Andrejų Kovaliovą. Kovaliovas gruodžio mėnesį Vilniuje buvo nuteistas septyneriems metams į koncentracijos stovyklą ir dar trejiems ištreimimo už "LKB Kroniką" ir kitus uždraustus leidinius. Maresin buvo verčiamas liudyti, kad Kovaliovas jam davęs kopiją Aleksandro Solženicino "Gulag Archipelago" ir prašęs multiplikuoti. Toji knyga, kalbanti apie Stalino laikų koncentracijos stovyklų kančias, draudžiama ir laikoma Sovietijos "šmeižtu". Vien tik už atsisakymą liudyti sovietų įstatymuose pasakyta, jog baudžiama pinigine bausme, pusę metų iš atlyginimo išskaityti 25 procentus. Bet jam pri-

kergtar ir kita byla, panašiai, kaip ir visiems kitiems: šmeižimas Sovietų Sąjungos. Čia numatyta aukščiausia bausmė, 12 metų koncentracijos stovyklų ir ištreimimas.

Andrej Sacharovas tam Kovaliovo teisme pats norėjo būti liudininku ir jį ginti, bet jo neleidė net į teismo rūmus.

Dar dviejų teismai atidėti

Kitų dviejų disidentų teismas, turėjęs būti šią savaitę, atidėtas. Neabejojama, jog tai padaryta ryšium su Švedijos premjero Olof Palme vizitu į Maskvą. Palme, nors ir yra didelis Maskvos simpatikas, bet kartais, kai yra per daug, pasako tiesios žodis ir sovietams dėl jų persekiojimo kitaip manančių.

Atidėta byla Andrejaus Tverdochlebovo, 36 metų fiziko. Teismas turėjo prasidėti Maskvoje, Liublino priemiesty, balandžio 6. Oficialiai sakoma, kad dėl tei-

sėjo ligos. Prie teismo buvo susirinkę apie 30 jo draugų ir 10 užsieniųjų korespondentų. Tverdochlebovas, Amnesty International sovietų padalinio sekretorius, kaltinamas, kad gynęs Leonidą Pliušč, sakydamas, jog jis yra sveikas ir be reikalo buvo laikomas psichiatrinėje pusrėčių metų. Pliušč dabar yra Paryžiuje. Kaltinamas, kad tokiomis kalbomis "šmeižė" sovietų sistemą.

Kitas, kurio teismas turėjo būti vakar ir buvo atidėtas, yra totorių disidentas Mustafa Džemilev. Teismas numatytas Omske, Sibire. Jo ginti buvo nuvažinęs tas pats Kovaliovas. Teisiamas už bandymą ginti Krymo totorių teisius ir reikalavimą juos sugrąžinti į jų tėviškę, iš kur buvo ištremiti Stalino laikais. Toks drąsus reikalavimas sovietų aktyse yra didelis nusikaltimas, ir jis kaltinamas taip pat "šmeižtu".

Panevėžys.

(1960 metų nuotrauka)

Portugalija kareivio Kubai negražins

Lisabona. — Kubos kareivis Carlos Manuel Molina, 23 metų, kuris ginklu privertė lėktuvą nusileisti Lisabonoje ir paprašė politinio azylu, portugalų valdžios nebus gražintas Kubai. Jis pareiškė, kad, siunčiamas į Angolą kariuoti, turėjo viltį kaip nors pabėgti. Kubos ambasada deda visas pastangas, kad jis būtų jiems atiduotas, bet vyriausybės sluoksniuose teigiama, jog to jie nepadarys.

Amerika gali pasitraukti iš Europos

New York. — "NYT" paskelbė gavęs tekstą Kissingerio kalbos, pasakytos gruodžio 13-14 dienomis Londone 28 Amerikos ambasadoriams Europoje. Kissingeris jiems sakęs, jog jei Vakarų Europa išsirinks komunistines vyriausybes, Amerika turės iš jos pasitraukti, izoliuotis, o NATO paktas bus išardytas. Jo pranešimas buvo laikomas paslaptimi, panašiai kaip ir Sonnenfeldto tam pačiam diplomatu susirinkime. Pasidarė nepaslaptis, kai vasario 12 buvo išplatintas ir išsiuntinėtas kitiems ambasadoriams.

Madridas. — Ispanų policija sugavo 21 pabėgusį iš Segovijos kalėjimo. Jie bandė pabėgti Prancūzijos sieną. Susisąjauje vienas kalnys žuvo. Dar kiti septyni nepagauti.

Kairas. — Egipto geologai sako, kad jų žemėje užtikti uranijaus klotai.

Bejėgiškas pyktis

Vilnius. — Vilniaus "Tiesa" jaudinasi, kad Vakarai tik šypsosi iš buvusio sovietų komunistų partijos suvažiavimo ir rašo: "Visa pažangiųjų pasaulio visuomenė pritaria TSKP XXV suvažiavimo priimtai tolesnės kovos už tautų ginklavimosi varžybų stabdymą ir nusiginklavimą programai. Bet Vakarų reakciniai sluoksniai visomis išgalėmis stengiasi šmeižti šio revoliucinių jėgų avangardo forumo reikšmę pasaulio tautoms. Ypač daug prie to prisidėjo reakcinė VFR spauda, o konkrečiai — spaudos magnato A. Springerio koncepcijos. Springerio priklausančias Hamburgo laikraštis "Di Welt" spausdino pranešimus apie TSKP XXV suvažiavimą pačiuose tolimiausiuose puslapiuose.

"Nutyldami Tarybų šalies ekonomikos pasiekimus, reakcinieji rašėvis pyli purvo srautus. Reakcionierių pyktį sukėlė iš TSKP XXV suvažiavimo tribūnos iškeltas pasiūlymas sumažinti šalių karinius biudžetus. Bet užtat Springerio koncerno laikraščiai pilni antitarybinių atskelbimų, aršaus reakcionieriaus — KSS pirmininko F. J. Strauso — pasisakymų, NATO generolų provokacinių pareiškimų apie "grėsmę iš Rytų". Tačiau jų bejėgiškas melas pasakėta pritarimo, kurį reiškia visų šalių demokratinė visuomenė, jūroje".

Šunų grožio salonas Maskvoje

Maskva. — Sovietai prikašioja Vakarams jų suburzūzėjimą, bet kaip suprasti, kai "Leninskoje Znamia" pranešė, jog ir Maskvoje atidarytas pirmas salonas šunims, kur jiems kerpami, šukuojami ir susukami plaukai.

Š. m. kovo 10 d. į Vilnių atvyko Suomijos studentų delegacija, vadovaujama Suomijos tautinės studentų sąjungos pirmininko Karis Sulko. Lietuvoje svečiai išbuvo tris dienas. Po to išvyko į Maskvą. (E.)

Italai pagelbės Egiptui

Roma. — Italijų besilankančiam Egipto prezidentui Sadatui italų vyriausybė sutiko paduoti kviečių 50,000 tonų ir suteikti kreditą 40 mil. dolerių. Moro vyriausybė dar sutiko padėti atstatyti karo metu sugriautą Port Saido - Ismailos geležinkelio liniją.

Sadatas išdėstė savo politinę koncepciją: Kissingerio diplomatija — palaipsniui grąžinti arabų žemes, yra pasenusi, erzinanti, negali patenkinti. Reikalinga Genevos konferencija, kurioje būtų išspręstos visos Viduriniųjų Rytų problemos, bet konferencija galima tik po lapkričio mėnesio Amerikos prezidentinių rinkimų.

Susitiko P. Afrikos ir Angolos atstovai

Cape Town. — Pietų Afrikos ir Angolos valdžios pareigūnai susitiko ir gan draugiškai šnekėjo bendrais reikalais, kaip atnaujinti užtvankos per Calluque - Ruancana upę statybą. 270 mil. dolerių užtvanka nebaigta. Statyba vyko iki pakovo 27, kol ją saugojo P. Afrikos kariuomenė. P. Afrikai pasitraukus, darbininkai — portugalai ir afrikiečiai — išbėgiojo. Užtvanka teiktų ne tik elektros energiją, bet upių vanduo būtų naudojamas ir žemės drėkinimui abiejose valstybėse.

Princas Sihanoukas, pašalintas Kambodijos valstybės šefas, taryty gyvens Pagine, vieno susitikimo su Mao Tse-tungu metu

New Yorko ir Wisconsin balsavimai

New York. — New Yorko pirmiūnė balsavimuose demokratų sąrašą laimėjo išėjo senatorius Henry Jacksonas, sulaukęs didelės paramos iš darbininkijos ir žydų. Antruoju buvo kongresmanas Morris Udall, trečiuoju nekandidavęs sen. Humphrey, ir tik ketvirtoj vietoj iki šiol pirmąjį Jimmy Carter.

Wisconsin tik truputį daugiau balsų už Udall, vienu procentu, surinko Carter. Trečiuoju buvo Wallace ir ketvirtuoju Jacksonas.

Respublikonų sąrašą prezidentas Fordas laimėjo prieš Ronald Reaganą abiejose valstijose aiškia persvara.

Washingtonas. — Aukščiausiasis teismas išaiškino, kad policijos departamentai turi teisę reikalauti iš savo vyrų, kaip jie privalo atrodyti, gali ar negali jiems leisti auginti ilgus plaukus arba barzdas. Sprendimas priimtas 6:2 balsais. Dirbantieji valdinėse įstaigose neturi absoliučių konstitucinių teisių rengti arba atrodyti, kaip jiems patinka, sakė teismas.

Washingtonas. — Spiro Agnew, buvęs viceprezidentas, žada grįžti į viešą gyvenimą ir nuo gegužės vidurio pasirodys televizijoje ir pradės važinėti po kraštą. Iki to laiko jis rašė romaną ir juo žada išgarsėti, surinkti pinigų.

TENG NETEKO VISŲ POSTŲ

Tokijo. — Kinijos politinis biuras vicepremjera Teng Hsiao-ping atleido iš visų partijos ir valdžios vietų, palikdamas jį tik paprastu partijos nariu, pranešė Pekino radijas. Laikiniai einas premjero pareigas Hua Jiuo-peng, pakeitęs Tengą, paskelbė

Teng Hsiao-ping

tas premjeru ir partijos vicepirmininku, vadinasi, pirmuoju po Mao Tse tungo.

Atrodo, kad paskutiniųjų dienų demonstracijos už Tengą tik jam pakenkė, ir jis neteko nei to, ką turėjo. Kad jo rėmėjai nurimę, neatrodo. Tokijo žiniomis, į Pekiną gabenama milicija ir kariuomenė, laukianti tolimėsių neramumų. Tien An Men aikštė prieš Liaudies susirinkimų rūmus, kur buvo riaušės, pašaliečiams atverta, iš visų pusių saugojama milicijos.

Siek tiek statistikos

Sovietų Sąjungos vadinamose respublikose gimimų skaičiai yra labai įvairūs. Įdomu, kad į statistiką įeina gimdyvės, pasiekusios 45-49 metų amžiaus, ir jų yra kiekvienoje respublikoje. Bendrai imant, visoje Sovietų Sąjungoje 1973-74 metais 1,000-čiai moterų, turinčių 15-49 metų amžiaus, vidutiniškai teko 66.3 gimdymai. Europinėse respublikose gimimais iš 1,000 moterų labai skiriasi nuo aziatinių respublikų. Pavyzdžiui, Lietuvoje iš 1,000 moterų gimė 60.9 vaikai, Latvijoje — 54.4, Estijoje — 57.9, Ukrainoje 55.3, Gudijoje 55.7, Armenijoje 84.7, Moldavijoje 75.1, Gruzijoje 69.4 ir Federalinėje Rusijoje 66.8. Tuo tarpu Azerbeidžane gimė 108.0, Uzbekijoje 156.9, Kirgizijoje 131.6, Tadžikijoje 170.6, Turkmenijoje 158.6, Kazakijoje 94.1. (E.)

Sonnenfeldtas teisinasi

Washingtonas. — Helmut Sonnenfeldt, kurio pareiškimas apie sovietų ir Rytų Europos "organinę uniją" sukėlė audrą Amerikoje ir Rytų Europoje, dabar teisinasi ir neigia, kad jis taip nesakęs: "Aš niekada neturėjau idėjos, kad Sovietai Rytų Europoje ar kur kitur pasaulyje turėtų ypatingos įtakos ir teisių".

A. Terlecko vargų grandinė

Maskvos Saugumo nemalonėje

Psichiatrinės gydytojai patys reikalingi gydymo

13

Informatoriai kameroje ir pakisklausantieji koridoriuose jau seniai pranešė administracijai, kad Salties simuliuoja. Pagaliau niekam nepaslapstis, kad vyresnybė gali viską stebėti iš telefono. Tai kam gi ji kankinti aminazinu?

Kartas nuo karto kameras apilanko gydytoja Strimaitienė. Bet jos aktyse nematyti nieko, išskyrus degančią neapykantą savo pacientams. Ne veltui mane tikino vienas patekęs čia už platinimą atsisaukimų Panevėžyje, kad šios ligoninės psichiatrai patys sunkūs ligoniai. Tik gydydosi jie ne aminazinu.

Kaip taisyklė, iš psichiatrinės nekviečia į tardymus. Bet tardytojas Vasiliauskas, norėdamas sustiprinti spaudimą, laikė būtinu iškvieisti mane ir pranešti, kad mano žmona po operacijos yra beviltiškoji būklėje, kad vaikai ilgą vienį, kad aš įtariamasis šizofrenija ir, pridodamas, rastos naujos mano kaltės bylai. Tuo pat metu tardytojas paskleidė Vilniuje gandus, kad aš psichiatrinėje. Žmoną gi stengėsi įtikinti, kad manęs laukia žiauri bausmė, ir būsiu man go-

riau, jei ji patvirtins mano psichinę ligą, bet jį žmona atskakė dviem protestais.

Spalio 8 mane iškvietė gydanti Senionienė. Prieš pradėdama kalbėti, ji man davė kažkokią tabletę. Domėjosi mano politiniais įsitikinimais ir davė klausimus, kuriuos galima išgirsti tik iš KGB. Išleisdama pareiškė, kad man teksią čia "paviešėti" iki pavasario. Tačiau po 4 dienų mane iškvietė į komisiją, kuri, matyt, buvo suaukta tik tam, kad pasirašytų iš anksto paruoštą sprendimą, jog aš esu sveikas.

Nors jokių vaistų, ardančių sveikatą, man nedavė ir ekspertizės skyrėje su manim elgėsi pabrėžtinai mandagiai, esu įsitikinęs, kad dauguma šios ligoninės tarnautojų atlyginimą gauna ne tik iš sveikatos apsaugos organų. Gydytojų rankos nesudrebėtų, vykdančios niekiausią įsakymą, gautą iš aukščiausių. Jeigu mano žmona nebūtų užprotestavusi, mane būtų iš čia išleide suardytos sveikatos, kaip kad atsitiko su techninių mokslų kandidatu Mindaugu Tomoniū.

(Bus dangian)

KALENDORIUS

Balandžio 8: Dionyzas, Koncesas, Girtautas, Mata.
Balandžio 9: Hugotas, Valde-truda, Aurimas, Dalia.
Saulė teka 5:25, leidžias 6:22.

ORAS

Saulėta, bet vėsu, šiaurės vėjas, apie 50 laipsnių.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629. Telefonas FR 6-6489

WATERBURIO VYČIAI PAGERBĖ ŠV. KAZIMIERĄ

Tai buvo organizacijos metinė šventė. Kovo 4 d., 7 val. vakaro, šv. Juozapo bažnyčioje atšaukta lietuviškos šv. Mišios šv. Kazimiero garbei. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. P. Sabulis. Giedojimui vadovavo muzikas J. Beinoris. Po pamaldų vyčiai parapijos salėje pavaišino visus dalyvius šilta vakariene. Kuopos pirm. J. Alanskas nuosirdžiai pasveikino ir padėjo visiems už gausų atsilankymą. Dr. W. Shukaitis pravedė programą.

L. Vyčių garbės narys ir juo himno autorius kōmp. A. Aleksis pasakė karštą patriotišką kalbą apie Lietuvos ir vyčių organizacijos šventąjį globėją. Ilgiau kalbėjo kun. R. Juškaukas, Ansonia šv. Antano parapijos klebonas, buvęs Waterburio vyčių dvasios vadovas. Svečias prelegentas kalbėjo rimtai ir prasmingai

apie Amerikos 200 metų sukakties reikšmingumą. Dar kalbėjo kun. J. Ruokis ir viešnia — vyčių centro valdybos finansų sekretorė T. Trainis, kuri ypač pabrėžė laišku rašymo svarbą Lietuvos išlaisvinimo veikloje.

Einant prie pabaigos Vyčių lietuviškų reikalų pirm. M. Aleksienė perskaitė rezoliuciją kuri buvo vienbalsiai priimta ir pasiūsta JAV Senato Užsienio reikalų komisijos pirm. John J. Sparkman. Rezoliucija reikalauja užtikrinimo, kad Amerika nepripažįsta Lietuvos inkorporavimo į Sovietų sąjungą. Vyčiai giliai dėkingi Ansonijai, Fairfieldo ir Torringtono vyčiams ir vietos visuomenei už nuosirdų bendradarbiavimą brangioje šventėje. Minėjimo ko-pirmininkės buvo Lilija Paulauskaitė ir Patricia Richards.

IS Šv. Kazimiero šventės kovo 7 d. Chicagoje. Stovi (iš k.): Čerčiuvienė, Illinois — Indianos apygardos Ritualų komiteto pirmininkė Rūta Dagienė, šventės iškilnių vadovas Dovydas Gaidas, Adelė Jasaitienė ir Aleksandras Pakalniškis Jr. Čerčiuvienė, Jasaitienė ir Pakalniškis tą dieną buvo pakelti į trečią vyčių lapną. Nuotr. G. Janolis

CLEVELANDO VYČIŲ SENJORŲ SUSIRINKIMAS

Clevelando vyčių senjorų susirinkimas įvyko kovo 7 d. Lietuvių namuose. Atsilankė nemaža kuopos narių. Visi valdybos nariai dalyvavo. Prieš pradedant susirinkimą vyčiai nuosirdžiai ir draugiškai pasikalbėjo. Pirmininkė M. Trainauskaitė paprasė Antaną Bujoką sukaltėti maldą. Paskutinio susirinkimo protokola perskaitė sekretorė Kazimiera Titiienė.

Pirmininkė M. Trainauskaitė pastebėjo, kad senjorai veikia puikiai, tik jų išdvas mažėja. Finansų sekretorė Stasė Sankalaitė pranešė, kad nariai metinį mokestį baigia užsimokėti, ir ji esanti jiems už tai dėkinga.

Izdintikas Antanas Mačiokas pateikė finansinį pranešimą. Tikrai, senjorai išdvas ne didėja, o vis mažėja. Mat vyčiai senjorai skiria lietuviškiems reikalams surinkamas auksas, o parengtųjų nebesurengia. Pirmininkė M. Trainauskaitė tuojau pranešė, kad paėmusi Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos žemutinę salę balandžio 25 dieną. Būsimą rengiamą kortų lošimo popietę.

Pirmininkė taip pat papasakėjo, kad sergančiam Juozui Sadauskui buvo užprašytos šv. Mišios, ir buvo pasiūsta jam į ligoninę graži atvirutė, dvasios vado kun. Gedimino Kijausko ir visų narių pasirašyta. Juozas dėkojo už tai, o juo labiau dėkojo pirmininkei M. Trainauskaitė už jaudinantį užuojautos laišką. Ta proga buvo iškelta mintis sergančius būtinai aplankyti. Tam reikalui buvo išrinkta komisija iš Stasės Sankalaitės, M. Trainauskaitės, I. Visocko, A. Bujoko, A.

Buknio ir J. Sadausko. Ta komisija pati lankys ligonius ir apie susirgimus praneš kitiems nariams.

Stasė Sankalaitė ir Ignas Višockas buvo išrinkti įjungti į Clevelando lietuvių draugijų ir organizacijų komitetą, kuris rūpinosi šiais metais paminti JAV 200 metų sukaktį.

Baigiant susirinkimą, sugiedotas Vyčių himnas. Pirmininkė M. Trainauskaitė sukaltė jį paspaus maldą.

Po susirinkimo buvo skanūs pietūs, kuriuos buvo paruošusi Gintaro valgykla, o jų finansavimą pasirūpinusi pirmininkė M. Trainauskaitė. Pietų metu buvo pagerbti keturi švenčių gimtadieniai. Juozapina Zarubienė, Adelė Grybuskaitė, Kaz. Petkūnienė ir Antanas Bujokas. Jiems buvo pasigetos puokštės gėlių, ir visi sugiedojo "Ilgiausių metų". Juozapina Zarubienė, vyriausia iš solenizantų, pareiškė didelį ačiū susirinkimo dalyviams už tokį iškilmingą pagerbimą.

IS CHICAGOS VYČIŲ VEIKLOS

Centro valdyba savo posėdyje gruodžio mėnesį nutarė pasiųsti į Chicago delegaciją, susidedančią iš pirmininko, vice-pirmininkų jaunučių ir organizacijos narių reikalams ir "Vyčių" redaktorei. Nori aptarti bendrus vyčių reikalus. Pasitarimas įvyks šį šeštadienį, balandžio 10 d., Vyčių salėje. Prasidės 2 valanda po pietų. Chicago's vyčiams yra raginami ateiti į šį pasitarimą su savo pasiūlymais ir nusiskundimais. Daugiau žinių apie tai gali duoti A. Brazis, paskambinus telefonu 598-6193. Šį sekmadienį, balandžio 11-ą, Chicago's jaunieji vyčiai tautinių

Balandžio 2-4 dienomis Jaunimo centro didžiojoje salėje, Chicagoje, "Draugas" suruošė senosios lietuvių išėivijos istorijos, darbų ir veiklos parodą, iš kurios eksponatų buvo galima matyti, kiek daug išėivija yra padariusi. Parodos atidarymo iškilmėse dalyvavę stovi (iš k.): Lietuvos Vyčių garbės narys St. Pieža, vysk. V. Brizgys Liet. marjonų provinciolas kun. J. Dambrauskas, St. Balzekas ir parodos organizatorius red. Br. Kviklys. Nuotr. V. Noreikos

KAIP RINKSIME ATSTOVUS JAV LB 8-JĄ TARYBĄ.

IS Michigano apygardos į JAV LB 8-ją Tarybą, š.m. balandžio mėn. 24 ir 25 d. bus renkami šeši kandidatai. Yra pasiūlyta devyni. Jaunius Gilvydis, Vytautas Jonaitis, Vytautas Kurkus, Algis Rugienius, Robertas Selenis, Irena Sventickaitė, Alfa Šukys, Narimantas Udrys ir Jonas Urbonas.

Balsuotojų patogumui Detroito veiks keturios rinkiminės būstinės. Kultūros centre, 25335 W. 9. mile Rd. veiks balandžio 24 d. nuo 5-tos iki 8-tos val. vakaro ir balandžio 25 d. nuo 9-tos ryto iki 2-ros p.p. Lietuvių namuose, 3015 Tilman Ave. veiks balandžio 24 d. nuo 2-ros iki 5-tos val. p.p. Šv. Antano parapijos mokykloje, 1750 - 25-ta gatvė, veiks balandžio 25 d. nuo 9-tos iki 2-ros val. p.p. Šv. Petro parapijos salėje, 8300 Longworth gatvė, veiks balandžio 25 d. nuo 9-tos iki 2-ros val. p.p.

Balsavimo kortelėje yra nurodyta balsavimo tvarka. Balsuotojams, kurie gyvena toliau ir yra įtraukti į apylinkės balsuotojų sąrašus, balsavimo kortelės bus išsiuntinotos paštu. Tiems, kurie kiekvieną sekmadienį reguliariai pasiekia lietuviškus centrus, kuriuose yra balsavimo būstinės, kortelės nebus siuntinėjamos. Kas nori balsuoti paštu, numato balsavimo dienomis išvykti ar dėl ligos negali atvykti į rinkimų būstinę, tuojau paštu paprašo kortelės iš LB Detroito apylinkės pirm. dr. Algio Barausko, 401 West Grand Blvd. Detroit, Mich. 48216. Prašant balsavimo kortelių savo šeimos nariams reikia nurodyti jų vardus ir pavardes, kad galima būtų atžymėti sąrašė kam kortelės išsiųstos.

Balsuojant reikia balsą įdėti į voka ir užklijuoti, tada įdėti į antrą didesnę voka ir ant jo užrašyti adresą ir po adresu pasirašyti. Asmeniškai parašas yra įrodymas, kad jis pats balsavo ir todėl didys voka be parašo po adresu neužskaitomas. Ka dangi Detroito yra kelios balsavimo būstinės, kiekvienas balsuotojas turės voka su balsu įdėti į didesnę voka, užrašyti savo adresą ir pasirašyti, bei pats įmesti į balsavimo dėžę. Kas pabandys balsuoti du kartu, komisija radusiu to paties du ar daugiau vokus, jo balsavimo neužskaitys.

Balsavimo kortelių siuntinėjimas bus baigtas balandžio 20 d. Balsuotojas balsą rinkiminei komisijai turi išsiųsti tokiu laiku, kad laiškas pasiektų ne vėliau balandžio 27-tos dienos ir kad turėtų pašto antspaūdą ne vėlesnį kaip balandžio 25 d.

Balsuoti galima tik pačiam, ir šokių šokėjai išpildys programą šv. Pranciškaus Seserų 50 metų sukakties bankete Nekalto Prasišėdimo parapijos salėje prie 44-ir Fairfield gatvių susikurtimo. Banketas prasidės pusę keturių po pietų.

VERTINKIME KĄ TURIME

Praėjusios savaitės Detroito Žinių skyriuje M. Stonys svarsto Detroito muzikinio gyvenimo problemas. Teisingai iškelia muziko Stasio Šližo pastangas suorganizuoti bendrą Detroito chora, paminį jo vadovaujamus muzikinius vienetus. Skundžiasi, kad neatsiranda dainininkų ir dainininkių. Pagiria Stasio Šližo vadovaujamą moterišį ansamblį, "paskambina varpais" R. Kaspučio vadovautam studentų vyrų okteto ir sielojasi, ar ilgai gyvens to paties Kaspučio suorganizuotas choras. Priekaištauja didžiojom lietuviškom parapijom, kad neturi choro, pamiršdamas jog yra bažnytinės vyresnybės patvarkymas, kad visa bažnyčia giedotų. Prisimena kanktininkių būrelį ir šokių muzikinius vienetus. Gale paminia kvalifikuotus dainininkus ar muzikus ir daro išvadą, kad Detroito muzikinis pasaulis neturtingas.

KODEL NEBUVO RADIO PROGRAMOS?

Lietuviško Balso radijo programa, kuri kiekvieną sekmadienį yra transliuojamas iš WQRS FM radijo stoties, balandžio 4 d. nebuvo perduota, nes studija buvo atidaryta pavėluotai — 8:38 val. ryto. Kol radijo stoties aparūrai buvo paruošta veikimui praėjo dar kelios minutės laiko. Programos vedėjas neturėdamas pakankamai laiko visiems svarbiems pranešimams perduoti, atsisakė pasinaudoti likusiu laiku. Kad panašūs reiškiniai nepasikartotų, klausytojai gali padėti radijo valdėlei, parašydami laiška WQRS FM vadovybei, klausdami kodėl balandžio 4 d. nebuvo lietuviškos programos. Rašyti WQRS FM radio Station, 1200 Sixth Ave. Room 424, Detroit, Mich. 48226.

LIETUVIAI PAS UNIVERSITETO PREZIDENTA

Wayne State universiteto prezidentas M. George Gullen, jr. su poniu kovo 31 d. suruošė vaišes, į kurias pakvieta visų tautybių atstovus, kurios įruošia kambarius. Lietuvius atstovavo Jurgis Mikaila, Stefanija Kaunelienė ir Vacys Urbonas. Tautybių ats-

Sudainavę paskutinę ariją Lietuvių fondo Detroito vajuos komiteto koncerte-vakarieneje, kuri įvyko kovo 27 d. Kultūros centre. Iš kairės muz. Alvydas Vasaitis, Dana Stankaitytė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis. Nuotr. Kazio Sragausko

FRANK'S TV and RADIO, INC. 3240 SO. HALSTED STREET TEL - CA 5-7252 RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS DIDELIS PASTIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY 4545 WEST 63rd ST. CHICAGO, ILL. 60629. Tel LU 5-9500. Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays. Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Press Society.

DR. ANNA BALIUNAS 2858 West 63rd Street AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS Akusėja ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446

DR. VL. BLAZYS PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS Marquette Medical Center 6132 So. Kedzie Avenue Val. pirmad., antrad., ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro. Seštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą. Ofiso telef. WA 5-2670 Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2434 West 71st Street Val. pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet. Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel GR 6-2400 Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGE Specialybė — Nervių ir Emocijų Ligos CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą. Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670 Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti MI 2-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė Akijų Ligos 3907 West 108rd Street Valandos pagal susitarimą Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKSA VAIKŲ LIGOS 2656 West 63rd Street Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 8 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą Tel. 439-4441 — LO 1-4605 Jei neatsiliepa, 561-1070

DR. K. A. V. JUCAS ODOS LIGOS — CHIRURGIJA Ofisai: 1002 No. Western Ave. 5214 No. Western Ave. Valandos pagal susitarimą Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero Val. kasdien 10-12 ir 6-7 vak. Trečd. ir šeštad. tik susitarus.

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį Seštadieniais 12 iki 4 val. popiet

DR. WALTER J. KIRSTUK (Lietuvių gydytojas) 3925 West 59th Street Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Seštad. 12-2 val. popiet, o trečiadieniais uždaryta.

DR. IRENA KURAS GYDYTOJA IR CHIRURGE KEDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE MEDICAL BUILDING 7154 South Western Avenue Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919 Ofiso HE 4-1818; Rezid. PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2454 West 71st Street (71-os ir Campbell Ave. krysas) Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus. Tel. 778-6565

DR. VIDAS J. NEMICKAS SIRVIDIES IR VIDAUS LIGOS 2454 West 71st Street Valandos pagal susitarimą OPTICAL STUDIO VIOLETA KAROSAITIS 7051 So. Washnetaun, telef. 778-6766 Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus. Didelis akinių rėmų pasirinkimas. Val. pirm., antr., penkt., 10-5:30. Ketv. 1-8 v. v. Seštad. 10-4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta. Telef. — 282-4472

DR. ROMAS PETKUS AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA Ofisai: 111 NO. WABASH AVE. 4200 NO. CENTRAL AVE. Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS OPTOMETRISTAS (Kalba lietuviškai) 2618 W. 71st St — Tel. 737-5149 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses" Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS Adresas: 4255 W. 63rd St. Ofiso telef. RE 5-4416 Rezidencijos telef. GR 6-0617 Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir moterų ligos Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St. Tel. PROSPECT 8-1258 Ofiso val. pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2-4 val. ir 6-8 v. vak. Sešt. 2-4 p.p. ir kitu laiku susitarus. Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 5-6195

DR. V. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 West 71st Street Val. pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus. Tel. ofiso PR 6-6446

DR. F. G. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3107 West 71st Street Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą. Ofiso tel. 586-3166; namų 638-4850

DR. PETRAS ŽLIوبا GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6234 S. Narragansett Ave. Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7. Seštad. pagal susitarimą.

FAKTAI IR VIDUTINYBE

Prieš keliolika metų buvo paskelbtas keliadesimt kultūrinių pasirašytas Kultūrinio nuosmūgio manifestas, kurio tikslas buvo atkreipti dėmesį į mūsų kultūros gyvenimo menkumą, į kultūrinės veiklos ir meno skurdumą. Manifestas sukėlė šiek tiek erzelo, bet vargu ar pakėlė kultūrą, nes šiaip ar taip kultūra pakeliama tik darbais, o ne kritika. Tačiau gal ir gerai, kad buvo parodyta, jog yra rūpinamasi mūsų kūryba, pageidaujama, kad menas ir kultūrinė veikla nekristų žemiau vidutinio, kad kaip nors išlaikytume bent minimaliojo aukštumo.

Cia nėra nei kultūros ministerijų, nei oficialių tokių ar kitam menui puoselėti departamentų, nėra net ir tu, kurie koordinuotų kokią nors veiklą. Cia viskas daroma, kaip kas išmano ir sugėba, ir todėl labai sunku išsiūsti iš mėgėjiško lygio. Dažnai net ir tie, kurie reikalauja ir mano, kad jie yra pasiekę tobulą aukštumą, taip pat nėra labai tobuli, nepaisant, ar tai lietuvių ar pačios kūrybos vertinimą.

Mūsųose visa veikla, daugiausia yra mėgėjų rankose. Tačiau ne retai tie mėgėjai susiduria labai artimai su profesionalais. Juk mūsų mėgėjai stato veikalus tu pačių autorių, kuriuos statė ir Lietuvos valstybinis teatras ir kuriuos vertino sostinės didžioji spauda. Be abejo, nors pastatymai mėgėjiški, bet dažnai veikalas aukščiau mėgėjiško lygio, ir todėl visi laukia palankaus vertinimo. Mėgėjų teatrų buvo labai daug nepriklausomaj Lietuvoje, jie statė geresnius ar menkesnius veikalus, bet apie jų pastatymus mažai rašė sostinės didieji dienraščiai. Galima sakyti, mėgėjai, nors pastatydami karais ir tikrai gerą veikalą, nesiveržė, kad būtų įvertinti didžiojo to meto spaudoj ar žurnaluose.

Tačiau išvijoje yra kitaip. Ir mūsų kūrėjai mėgėjai tikrai nori gero įvertinimo, dažniausiai pasiteisindami, kad jie labai daug sugaišo laiko ir labai daug įdėjo darbo. Ne visai palankus atsiliepimas numuša mėgėjų nuotaiką ir jiems atrodo, kad nėra reikalo ką nors daryti, jeigu nes ivertinamas. Cia ir susiduriame su vidutiniškumo problema, nes kritikas tikrai turi atsivėlgti į esamas darbo sąlygas, o jei atsivėlgti, tai jis ir pats nusileidžia iki tam tikro vidutiniškumo ir susilaukia priekaištų.

Panašiai yra su knygomis, so-listais ir dailės kūriniiais. Visi nori pripažinimo ir įvertinimo vien jau todėl, kad jie parodė pastangų vienam ar kitam darbu, kai tuo tarpu tą laiką kur nors kitur arba tiesiog pramogai ir poilsui galėję sunaudoti. Galima vertinti ir kiečiau, bet tokie vertinimai gali sužlugdyti mūsų ne vieną ansamblių ar kokį kitą meninį vienetą arba net ir kūrėją. Tačiau dažnai tokie kūrėjai ir meniniai vienetai susilaukia nemažo visuomenės susidomėjimo.

Galima teigti, kad pasiekimas visuomenėje nėra svarbus ir pasi-sekimas neapsprendžia meninio kūrinio vertės. Gal ir taip, bet negalima paneigti minios nuo-

taikų ir minios vienokio ar kitokio įvertinimo. Juk ką nors rengdami mes dažnai klausiam, ar ateis žmonių, ir paskui klausiam, kiek jų buvo ir kaip įvertino. Lygiai taip pat su knyga ar koku kitu kūriniu. Pasiekimas nėra faktorius, įrodas, kad knyga tikrai gera, bet ir tie, kurie tai teigia, taip pat nori, kad ir jų knygas, jų paveikslus ar plokštes pirktu.

Koks bebūtų didelis autorius, nerado tik sau ir, jei knyga išleista, tai tiki, kad ją kas nors skaitys, nes antraip jos visai neleistų arba išleistų tik keliadesimt egzempliorių ir juos su leideju pasidalytu. Taigi tiek geras, tiek blogas kūrinytis, tiek reikmingas ar nereikšmingas paveikslas ieško pirkėjo, ir tai savaime suprantama, nes juk kuriama žmogui.

Kalbame, kad reikia kelti skaitytų ar žiūrovų skaičių, kad nereikia jo maitinti blogais kūriniiais, bet kaip visa padaryti, kad visi skaitytų tik geras knygas, kad visi deklamuotų tik gerą poeziją ir visi išskirtinai gerai dainuotų ir gerai vaidintų. Jeigu ir turėtume tam įvertinti kritiku, tai neturėtume tam darbu geriau atlikti žmonių. O dažnai iešką kietos kritikos, kai patys paliečiami, jau būna nepatenkinti ir sakosi, kad buvo įvertinti šališkai. Taip susiduriame su sunkia išvijos kultūrinės veiklos problema ir nepajėgiame kovoti su tuo anais metais išryškintu nuosmūkiu.

Prieš keletą metų išvijoje buvo išleista poezijos antologija. Buvo norėta apimti visus išvijos poetas, tačiau turėjo būti kokia nors atranka ir žinoma, ne visi į antologiją pateko. Neseniai išvijoje išleista poezijos antologija "Tretieji vainikai", kurioje sudėta daugiau penkiasdešimt poetų, kurie į aną antologiją nebuvo patekę. Kai vartai abi, pasitaiko geresnių ir blogesnių kūrinių "Trečiuose vainikuose" ir "Poezijoje", nes juk sunku visa kūrįboje atsverti. Ir čia ne vaistinė, kur visa galima atseikti gramais. Ir dabar, kai grįžtame prie vidutiniškumo klausimo, galima vėl iškelti klausimą, ar bebūvo prasmės tokią antologiją leisti, kaip Bostone buvo "Trečiųjų vainikų" sutiktuvėse išsireikšta, nuskriaustųjų antologija. Viena, "Trečiuosiuose vainikuose" yra sudėta ir vaikų autorių, kurie į kitas antologijas nebūtu galėję patekti, nes jie rašo tik išimtinai vaikams, tai J. Mielga, St. Džiugas ar Vikt. Šimaitis. Be šių dar antologijoje yra jaunų poetų, mirusių literatūros žmonių, kurių kūrybos pavyzdžius taip pat įdomu matyti. Čia jau yra lyg kokia poetinė enciklopedija, nes atskleidžia tokių vardu, kurių net daugelis nežinojo, pvz., kas buvo Kauno radijo teta Ona, vedusi vaikų valandėle. Taigi tam tikra pažintinė ir informacinė prasme knyga įdomi, o kai kas ras ir sau patinkamų eilėraščių.

Ir kyla klausimas, kas galėtų taip atrinkti, kad visi kūriniai būtų išskirtinai geri. Ir norom nenorom tenka paklausti, ar geriau tegu gyvuoja, kad ir nelabai vykęs kultūrinis pasaulis, ar tegu miršta, jei negali būti tobulas.

Al. B.

Spaudoj ir gyvenime

DEVAS UŽ MOKYKLOS SIENŲ

Šiandien amerikiečių valdžios mokyklose nėra kryžiaus, nekabina jokios maldos prieš pamokas ir po pamokų, nedėstoma jokios religijos. Mes pasakytume, kad amerikiečių mokykla yra ateistinė. Kodėl taip, reikia tik stebėtis. Juk ateiviai iš Anglijos ir kitų kraštų buvo religingi, visada gerbė Dievo žodį, šv. Raštą laikė garbingiausioje namų vietoje. Mokyklose buvo kalba-

ma maldą, giedamos giesmės. Tad kas išvarė Dievą iš mokyklos? Amerikiečiai teisme prisakdinami Dievo vardu. Prezidentas per priesaiką skaito iš šv. Rašto pasirinktą tekstą ir prisiekia Dievo vardu ištikimai tarnauti, sąžiningai eiti pareigas ir ginti valstybę ir JAV konstituciją. Metaliniuose ir popieriniuose pinguose tebėra įrašas In God we trust (Mes pasitiki-

NUSIGINKLAVIMO MITAS

Kalbos apie nusiginklavimą tik pasauliui užmigdyti

P. GAUCYS

Ginklų jau per daug

Nuo II pas. karo pabaigos naikinti ginklų galia padidėjo daugelį tūkstančių kartų. Pastangos pristabdyti neprotiškas ginklavimosi lenktynes nedavė jokių apčiuopiamų vaisių. Priešingai, karinė technologija taip sparčiai tobulėja, kad fantastiniai romanai greit virsta tikrove.

Atominiai grasymai

Atominis atgrasymas — žudikiškas mitas — tapo giliu tikėjimu. Vienas kito sunaikinimas dabar yra oficiali dvišalės tybių politika, sutartimis įteisinta ideologija. Dabar žmonija išmoko gyventi su atominiais ginklais. Valstybinių dorovinių sprendimus pažeidė moks-

me Dievu). Kodėl amerikiečių vaikams vengiama išgirsti Dievo vardą, tai klausimas, į kurį sunku logiškai atsakyti, nes visiškai nėra priežasties ir nėra norinių, kad mokykla būtų bedieviška. Todėl amerikiečiai dažnai klausia, kas išvarė Dievą iš mokyklos.

Štai Detroito dienraštyje "Te Sunday News" vasario 29 d. David Clifford tą klausimą komentuoja ir prieina prie išvadų:

1. Maldą iš valdžios mokyklų pašalino Madalyn O'Hair, ji už tai ir atsakinga.

2. Dr. John Dewey yra atsakingas už Dievo išvarymą iš mokyklos.

Toliau aiškinama, kad jis studijavęs Kanto ir Hegelio filosofiją. Paskiau domėjėsi auklėjimu ir sukūrė amerikiečių mokyklinę sistemą ir metodologiją, kurioje nebūvo vietos Dievui ir maldai. Kodėl taip atsitiko, niekas iki šiol neišaiškino. Spėliojama, kad Dewey bus nusizūrėjęs į nepriklausomybės paskelbimo aktą arba į JAV konstituciją. Nors Dewey buvo pragmatistas, bet kaip auklėtojas bus ne tą tvorą perskėkęs, pašalindamas Dievą ir Jo žodį iš mokyklos. Su Dievu buvo palaipsniui išvartytas ir auklėjimas.

Po gero pusimčio metų amerikiečiai praregėjo, pradėjo domėtis mokykla. Paskatino iš mokyklų išėjęs jaunimas, ypač paskutinioji karta. Tiek tėvai, tiek mokytojai pamatė, kad mokykla nebeaukleja, čia kartai idealų ir nenukreipė jos mokykloje žinios nedavė priaugan-nebeformuoja jaunimo. Gautos į geresnę ir kilnesnę žmonių dalį. Nuosmūkis, prasidėjęs mokykliniame jaunime, pažengė tiek toli, kad beveik susmukdė mokyklinę drausmę ir tvarką ir ėmė griauti pačią mokyklą. Mokykla nebeįėjė per aštuonerius metus išmokyti vaiko skaityti ir rašyti. Jei dr. J. Dewey šiandien atsikeltų iš kapo ir ateitų į Detroito ar Chicago miesto mokyklas, išbėgtų galvą susiėmęs. Todėl amerikiečiai vis dažniau ima klausiti, kas išvarė Dievą iš mokyklos. Bet reiktu klausiti, kaip Dievą sugražinti.

M. Stonys

lininkų ir strategų apskaičiavimai, kiek milijonų mirėjų bus "priimtina" atominiam kare, kiek daug megatonų reikalinga pasiekti pranašumui ir t. t. Žmonės klaidinami svaičiojančių pareiškimų apie "rjbotą" atominį karą, apie atominio karo "laimėjimą", apie "nuostolių apribojimą", apie žmonių aukų politinę "reikšmę".

Politikai kalba apie savo pastangas sukurti sveikesnį, mažiau barbarišką pasaulį. Pažiūrėkime, kaip tai jiems sekasi. 1974 m. pasaulis išleido 210 bil. dol. ginklams. Tai lygu pusei visos žmonijos biudžesnių tautų metiniam pajamom. Dvylika šalių, kurios skiria tris ketvirtadalius pajamų pasaulio karinėms išlaidoms, 30 proc. sunaudoja karių algom apmokėti. Kiti 30 proc. eina įsigyti ginklams, aprangai ir įrengimams. Dar kiti 30 proc. — ginklam operuoti bei išlaikyti. Likusieji 10 proc. panaudojami karškiems tyrimams ir naujų ginklų išvystymui. Pasaulio išlaidos karinėms tyrimams siekia 25-kus bil. dol. — keturis kartus daugiau, nei mediciniškams tyrimams. 300 milijonų mokslininkų ir inžinierių — pusė pasaulio mokslo ir technikos pajėgų — dirba besirengdami patobulinti esamus ginklus ir išvystyti naujus.

1944 m. nebuvo atominų ginklų. Dabar jų yra dešimtys tūkstančių. JAV ir Sov. Sąjunga turi jų tiek, kad jokiais atžvilgiais neįmanoma pateisinti tos gausybės. Prieš 30 metų atominės bombos tegalėjo numesti tik bombonešis. Dabar gi yra nuostabiai įvairūs jų numetimi būdai: iš povandeninių laivų, ilgo trumpos ir vidutinio atstumo raketom, orbitinio bombardavimo sistemomis ir t. t. ir t. t. Šalia atominų strateginių ginklų vien Europoje yra 7000 ir Sovietuose 2500 taktinių atominų ginklų. JAV ir Sov. Sąjungos atominų ginklų galia yra lygi 700 milijonų TNT tonų arba 30,000 Hirošimos pobūdžio numestai bombai. Nūdien Europoje išvystyti taktiniai atominiai ginklai prilygsta 20,000 Hirošimos pobūdžio bombų.

Niekada žmonijos istorijoje karys neturėjo tokių įvairių ginklų. 1940 m. minininkas buvo 3480 tonų talpumo, ginkluotas 8 pabūklais ir 5 torpėdų išmetimo vamzdžiais. Gynimuisi nuo povandeninių laivų jis turėjo primityvų sonarą. Šių dienų minininkas yra 6900 tonų talpumo, bet turi tik 2 pabūklus, tačiau jie automatiškai radaru ir televizijos sistema operuojami. Povandeniniams laivams sekti jis turi aukšto tobulumo sonarą ir raketas. Dar didesnių

Citizens Concerned for Marija Daina Jurgutis delegacija lankėsi pas JAV atstovų rūmų narę Millicent Fenwick, kad padėtų iš pavergtos Lietuvos atkviesti muz. A. Jurgučio žmoną ir dukrą. Jurgučio šeimos sujungimo reikalų kongr. Fenwick labai daug darbuojasi. Nuotraukoje kongr. M. Fenwick, A. Jurgutis, Aušra Zerr, kongr. Fenwick tarnautojas. Stovi: adv. Pov. Zumbakis, besirūpinąs Jurgučio šeimos atvykimu, ir R. Zymantaitė.

patobulinimų susilaukė aviacija. Modernus naikintuvas turi įvairių raketų ir patrankėle, galinčių paleisti 1000 šūvių per minutę. Tas naikintuvas panašus į skraidantį kompiuterį. Jis turi radarą iš tolo susukti labai aukštai ar žemai esančius taikinius. Jo surinktos žinios sueina į centrinį kompiuterį, kuris nustato tikslių patrankėle išovimą. Kompiuteris taip pat informuoja lakūną, ar radaro susuktas lėktuvas yra sėvas ar priešas. Jis nustato tikslaus skridimo kryptį betkurioje pasaulio vietoje. Kiekvienas toks naikintojas kainuoja 25 mil. dolerių.

Negyvenimiški sprendimai

Visos atominės strategijos ir atgrasymo teorijos remiamos negyvenimišku prielaidimu, kad valstybių vairuotojai visada išmintingai laikysis, kad valstybės pasiduos ir nenaudos visų savo atominų ginklų, kad priešiškos šalys dėsis dar konflikto pradžioje. Dabar politikai dažnai laikosi atominio atgrasymo teorijos. Tačiau nuo II pasaulinio karo pabaigos per šimtus tarptautinių konferencijų posėdžių mėginta sudaryti kontrolę JAV ir Sov. Sąjungos atominiam ginklavimuisi. Tačiau iš esmės nebuvo pasiekta jokios pažangos. Dar 1960 m. politikai išsižadėjo pastangų siekti visuotinio nusiginklavimo ir mėginu susitarti dėl dalinio. Iš pradžių buvo siekta išsižadėti ginklų, neturinčių karinės reikšmės, ir televizijos sistema operuojami. Povandeniniams laivams sekti jis turi aukšto tobulumo sonarą ir raketas. Dar didesnių

kaip pvz. biologinių ir aplinkumos apnuodijimo. Kol kas išdėtos labai menkos. JAV sutiko sunaikinti savo biologinius gink-

patobulinimų susilaukė aviacija. Modernus naikintuvas turi įvairių raketų ir patrankėle, galinčių paleisti 1000 šūvių per minutę. Tas naikintuvas panašus į skraidantį kompiuterį. Jis turi radarą iš tolo susukti labai aukštai ar žemai esančius taikinius. Jo surinktos žinios sueina į centrinį kompiuterį, kuris nustato tikslių patrankėle išovimą. Kompiuteris taip pat informuoja lakūną, ar radaro susuktas lėktuvas yra sėvas ar priešas. Jis nustato tikslaus skridimo kryptį betkurioje pasaulio vietoje. Kiekvienas toks naikintojas kainuoja 25 mil. dolerių.

Vakarų Vokietijos krešto apsaugos ministris Georg Leber, analizuo-damas Vakarų gynybą, pareiškė, kad jungtinės vakariečių karinės pajėgos esančios stipresnės už Sovietų ir jų sąjungininkų armijas.

lus ir tai padarė, tikrai nežinoma, ar tai padarys Sov. Sąjunga. To neskaitant, joks kitas ginklas nebuvo sunaikintas remiantis tarptautiniu susitarimu. Priešingai, tarptautinė ginklų prekyba žymiai padidėjo.

Ginklų apribojimas

Daugelis ginklų kontrolės šalininkų 1963 m. sutartį dėl dalinio atominų ginklų bandymų apribojimo laiko ypatingu laimėjimu. Tačiau tai yra tik apilinkumos užteršimo apsauga. Dabar dvišalės atominis sprogdimus vykdo po žeme, o Kinija su Prancūzija jo nepako ir atominus užtaisus sprogdina atmosferoje. Kita, 1972 m. sutartis reikalauja liautis biologinius ginklus gaminti, o jau turimus sunaikinti. 1969 m. buvo JAV ir Sov. Sąjungos pasirašyta atominų ginklų apribojimo sutartis. Ji leido rusams atominiais ginklais susilyginti su amerikiečiais, o kai kurios rūšys nebei ir juos pralenkti.

Kaip matome, daugiašalės ir dvišalės pastangos kontroliuoti ginklų gamybą per pastaruosius 15 metų nebuvo sėkmingos. Jos ne tik kad nepasiekė jokio atominų ginklų gamybos apribojimo, bet ir nesugebėjo sulaukyti atominų lenktynių. Priešingai, žmonija yra užliūliuojama tvirtinimais, esą, nusiginklavimo sri tyje daroma pažanga. Žmonės suklaidinami politikų džiugių tvirtinimų apie ginklavimosi kontrolės sutarčių svarbą. Kiekviena tokia sutartis pasirašoma su dideliu iškilimėm, kurias lydi gražiai skambančios kalbos su dar didesnių laimėjimų pažadais, kurie, deja, nevykdomi. Tik pasaulio opinijos didelis spaudimas privertė dvišalės sutartis išsižadėti atominų bandymų atmosferoje ir po vandeniu. Gal būt, kada nors visos žmonijos vieningas spaudimas privers atžagias valstybes susitarti ir dėl atominio nusiginklavimo. Atrodo, kad tai būtų geriausia ir vienintelė viltis įgyvendinti nusiginklavimą.

TIRONŲ NAGUOSE

Prisiminimai
M. KLEINAITIS

67 **Privežus į Palangą daug vokiečių šeimų iš subombarduotų Vokietijos vietų, daugiausia ir buvo užimtas tų šeimų reikalais, pašto darbu mažai rūpinosi. Lietuviai paštininkai tvarkėsi savistoviai.**

Žmona vėl Kaune. Bet šį kartą jau žino, kur ir pas ką kreiptis, kur eiti. Tiesiai į geštapo rūmus, į buvusius mūsų Darbo rūmus Vytauto prospekte, pas geštapo pareigūną Gotschall, nes jo žinioje vyro byla, o gal ir jo rankose vyro likimas.

Šį kartą jis žmoną gana mandagiai priima, elgiasi gana korektiškai, kalba iš lėto, vis pagalvodamas. Bet vėl apipila žmoną klausimais apie vyro ryšius su Pakutininku, Rymeikiu. Žinoma, žmona, tą patį jam kartoją, ką ir pirmą kartą. Nori jį įtikinti, kad jos vyras su šiais asmenimis tikrai neturėjo nieko bendro, kad čia yra kieno nors bloga valia, kad čia yra kieno nors noras nustumti bet kokią kaltę nuo savęs ir ją survesti nekaltai jos vyrui.

Po ilgo klausinėjimo, po ilgos tylos ir galvojimo pagaliau jis sako:

— Rytų tavo vyras bus atvežtas į Kauną. Jei nori su juo pasimatyti, rytų pavakare ateik čia į mano kabinetą, pasimatysi su vyru.

Žmona apsidžiaugta, nuosirdžiai padėkoja ir iš-eina. Laukia rytojaus dienos pavakario. Tai ilgos laukimo valandos, laikas slenka pamažu, iš lėto.

Veža mane į Kauną

Rodos, buvo liepos mėnesio pabaiga. Apie dešimtą valandą ryto staigiai atidaro vienutės duris ir įlekia prižiūrėtojas Schultzas. Įsako tuoj baigti darbą. Tada klijavau mineralinėms trašoms popierinius maišus, rodos, Union fabrikui Klaipėdoje. Taip pat įsako pasiimti visus daiktus, kuriuos esu gavęs Klaipėdos kalėjime, kai čia atvežė mane tironai. Sudėjus viską, — o to turto juk nedaug, — liepia eiti su juo. Koridoriuje pasako, kad išveža mane iš čia, bet nežino kur.

Veda laiptais žemyn į kalėjimo rūšį. Ten paima iš manęs kalėjimo daiktus ir drabužius. Gražina mano. Persirengus įveda mane į didoką kambarį, taip pat kalėjimo rūšį. Ten jau randu perrenktus kretingiški inžinierių Zupkų bei palangiškius lenkus — Navickį ir Volskį.

Savotiškai jaučiuosi. Po šešių mėnesių vienutėje aš vėl tarp žmonių. Vėl galiu kalbėtis, dalintis įspūdžiais, mintimis ir žiniomis iš pasaulio, kurio aš taip esu išsilgęs. Ir dabar dažnai pagalvoju, kokia tai žiauri bausmė būti vienuteje, būti atskirtam nuo žmonių, nuo pasaulio. Tik dabar suprantu, kodėl žmonės, ilgesni laika pabuvę vieni izoliuoti išprotėja.

Je visi trys Zupkus, Volskis ir Navickis buvo laisvesni, dienos metu dirbo kalėjimo dirbtuvėse, susitikdavu su žmonėmis, su kitais kaliniaiis. Paskutinio laiku iš jų ir aš šį tą sužinodavau per puoduko vakarinį pasikalbėjimą. Dabar jie mane tuoj apšvietė. Taigi kalbame, dalinamės mintimis, spėliojame, kur mus veža. Ateina pietų laikas. Atneša ir mums pietus. Šiandie kaip tik minėtoji žirnių sriuba. Valgomė ją visi su puikiausiu apetitu. Šią sriubą gaudavome tik kartą savaitėje. Kaip tik pataikė ją šiandien, tartum mūsų iš-

leistuvėms.

Sočiai prieš kelionę pavalgome, vėl sėdime ir laukiame. Jau pavakarys. Veda mus į kalėjimo raštinę. Ten jau sėdi du geštapo pareigūnai. Pirmą kartą juos matau, nepažįstami. Mūsų akivaizdoje kalėjimo raštinės tarnautoja jiems po parašu perduoda mūsų asmeniškų daiktus — laikrodžius, žiedus, pinigus. Prie mano daiktų jiems perduoda ir mano uždarbio likutį — 34 markes. Matyt, gerai dirbau, kad iš mano uždarbio, atskaičius išlaidyimo išlaidas, dar liko 34 markės. Taigi nebuvau čia Didžiajam Reichui nuostolingas, nors ir vienuteje būdamas užsidirbau duona.

Surakina po du ir veda Klaipėdos miesto gatvėmis. Tomis pat gatvėmis, kur jau tiek daug kartų buvau tempiamas tardymams, sužvėrėjusių budelių draskymams. Einame į geštapo rūmus. Stovime koridorių. Iš rūsiu atveda Pakutininką ir Rymeikį. Čia surakina po tris. Aš vėl daugiausia nukentū, nes aš trejųkės vidury ir mano abi rankos surakintos. Mat, "vadas".

Išveda į gatvę. Įsako nesikalbėti. Gatvės vidury žygiuojame Klaipėdos geležinkelio stoties kryptimi. Prainame Vytauto Didžiojo gimnaziją. Taip dar neseniai čia krykštavo lietuviškas jaunimas. Tautos himno žodžiai — "Ir šviesa ir tiesa mūsų žingsniu telydi" — iškalti gimnazijos viršuje buvo jiems gyvenimo kelrodis. Šiandien tų žodžių jau nėra, bet stenoje žymės liko. Tos žymės primena praeiviams anas gražiausias laisvės dienas, nes juk daug gyventojų tie pietys, jie gerai prisimena tuos gražiausius laikus. Jei vienias kitas ir buvo apakęs, dabar jau praregėjo. Gatvės pilnos žmonių, ypač stoties — Simano Dacho gatvė. Visi mus palydi liūdnais veidais.

(Bus daugiau)

JAV LB 8-TOSIOS TARYBOS RINKIMŲ APYLINKIŲ KOMISIJOS

VIDURIO VAKARŲ APYGARDA

Auroros Apylinkė
Rinkimų Kom. pirm. Domicile Vizgirdienė — 70 So. Chestnut St. Aurora, Ill. 60507, tel. (312) - 996 - 5749. Nariai — Marytė Vizgirdienė, Bonaventuras Jablonskis.

Bridgeporto Apylinkė
Rinkimų Kom. pirm. Sergejus Radvickas — 3356 So. Emerald Ave., Chicago, Ill. 60616, tel. (312) - 376 - 9331. Nariai — Jadvyga Skvarčienė, Jonas Jareckas.

Brigtono Parko Apylinkė
Rinkimų Kom. pirm. Jonas

Detroit, Michigan

(Atkelta iš 4 pusl.)

rašto, kalbos turinys. Kai čia jau kiek aptrupinęs, savais žodžiais kartoju, nebeskamba taip iškilmingai, kaip skambėjo Detroite. Mūsų publiką ten kludė kiekvienas žodis! Vėliau keletą šiltų žodžių pasakė ir Oakland County valdžios pareigūnas Dan Murphy. Jam labai patikę klausyti šaukiant naujų LF narių pavardes.

Rezultatai

"Kas lietuviškai galvoja..." Buvo aiškus, didelis plakatas scenos priekyje. Tik gal pėrmė, ne visi matė. O scenos vidury, gilumoje, virš draperijų švietė LF ženklas, gal tūkstantį kartų padidintas. V. Kutkus skelbė ir skelbė naujas pavardes. Nauji nariai, įnašus padidinę, pasižadėję tuoj įnešti. Trims šimtam iškilniųjų dalyvių buvo išdalinti LF nario blankai. Siemetinio vafaus bangoje su Lietuvos fondu susipažino daug naujų detroitiečių.

Sio vafaus metu Detroite sutelkta 5,180 dolerių iš 47 asmenų. Dabar Detroite turime 288 narius, sudėjusius 60,613 dolerių.

Ar vafų užbaigėme? Jokių būdu ne! Vafus bus tęsiamas, tik kurį laiką ne taip intensyviai. Komiteto narių pavardes visi tautiečiai žino, nes jos vis kartojamos spaudos ir radijo pranešimuose. LF narių atsiranda visokiomis progomis. Ir visokiomis progomis įnašai didinami. Lietuvių fondo idėja detroitiečių širdyse turi didelę vietą. Alfonsas Nakas

ČIURLIONIO PAVEIKSLŲ PARODA AMERIKIEČIAMS

Dail. Stasė Smalinskienė surado pažinčių amerikiečių dailės mokykloje College of Art and Design, gavo patalpą ir surengė M. K. Čiurlionio paveikslų-reprodukcijų parodą. Daugiausia padėjo amerik. dail. R. Keeter, tos kolegijos tapybos skyriaus vedėjas. Jis išgavo kolegijos vadovybės leidimą ir patalpą parodai rengti. Antrasis amerik. J. Baker padėjo dail. Smalinskienei patarimais ir darbu tiek, jog per kelis popiečius visi paveikslai buvo gražiai įrėminti ir sienose sukabinti. Paroda atidaryta kovo 15 d.

Parodai vieta ideali ta prasme, kad ji meno centre — Center for Creative Studies, Kreege's Fine Arts didžiajame pastate, ketvirtame aukšte. Ten kasdien praeina keli šimtai meno kolegijos studentų ir profesorių, kurie nuolat sustoja ir ilgai kalbasi, nagrinėdami temas, išraišką ir formą. Iš nugarų pokalbių matyti, kad amerikiečiams patinka fantastinės temos, jų originali išraiška ir simetrija. Spalvos, jų manymu, galėtų būti ryškesnės ir įvairesnės. Deja, tie pageidavimai ir įtaigojimai pavėluoti 75 metus. Tai prisiminę, dailininkai susi- mąsto ir sako, kad Čiurlionis tada buvo labai modernus dailininkas ir didelis kūrėjas.

Paroda gerai ir rūpestingai surengta. Ji atvira visas dienas iki balandžio 15 d. Jos adresas: 245 E. Kirby, tarp John R ir Brush, Detroite.

M. Stonys

Melrose Parko Apylinkė

Rinkimų Kom. pirm. Bronius I. Murmas — 1214 No. 18th St. Melrose Park, Ill. 60160 tel. (312) - 343 - 9081. Nariai — Romualdas L. Barauskas, Kostas Valavičius.

Waukegan Apylinkė

Rinkimų Kom. pirm. Pranas Petrolūnas — 1928 Walnut St. Waukegan, Ill. 60085, tel. (312) - 336 - 9119. Nariai — Pr. Krutikas, K. Salys.

Milwaukee Apylinkė

Rinkimų Kom. pirm. Vytautas Janušonis — W347 - S4948 - CTH - G, Dousman, Wis. 53118, nariai — Vida Aleksandrūnaitė, Lilija Balkaitytė.

East St. Louis, Ill., Apylinkė
Rinkimų Kom. pirm. Vytautas Gavelis — 1411 Exchange Ave., East St. Louis, Ill. 62205. Nariai — Veronika Juodakienė, Vincas Vosylius.

Beverly Shores Lietuvių Kubas
Rinkimų Kom. pirm. Jonas Eigelis — P. O. Box 415, Beverly Shores, Ind. 46301, tel. (219) - 874 - 6081. Nariai — Juozas Noreika, Jonas Kavaliūnas.

Omahos Apylinkė

Rinkimų Kom. pirm. Vincas Šarka — 4817 Holmes St. Omaha, NE 68117, tel. (402) - 734 - 0624. Nariai — Algis Antanėlis, Julija Navakienė.

Grand Rapids Apylinkė

Rinkimų Kom. pirm. Kęstutis Stepšys — 1322 Hamilton NW, Grand Rapids, Mich. 49504, tel. (616) - 454 - 5236, nariai — Stasys Astras, Jonas Treška.

Detroito Apylinkė

Rinkimų Kom. pirm. Algis Barauskas — 401 W. Grand Blvd. Detroit, Mich. 48216, tel. (313) - 554 - 4368, nariai — E. Skiotys, Česlovas Staniulis, Vladas Staškus, Juozas Gruzdas, Vacius Lejis, Vincas Šarka, Elžbieta Paurazienė.

Antanas Gailiusis,

JAV LB v-bos sekretorius

"Draugo" suruotos Lietuvos išveijos parodos metu tarnybą prie įėjimo neša Juozas Fabjonas (k.) ir Stasys Džiugas. Nuotr. A. Šeštoko

EKSPERIMENTINIS PRIEŠVEŽINIS PREPARATAS
Čekoslovakijoje Prahos universitete mokslininkų sukurtas platinos preparatas, kuris išgydo pelių vėžį. Dviem pelių grupėm tyrėjai persodinę piktybišnius auglius ir po 8 dienų vienai grupei išvirkdavo naują preparatą. Beveik netrukus po to vėžio auglys pradėdavo nykti ir visiškai išnykdavo po dviejų savaitių. Pelės pasveikdavo po mėnesio. Kontrolinės grupės pelės žūdavo nuo vėžio po 20 dienų. Jm

Mielai pusseserei

A. + A. DOMIGELEI KRIAUCIŪNIENEI

Amžinybėn iškeliavus, jos sūnus ALGIRDA ir KESTUTI su šeima, jos brolius JULIŲ PLAUSINAITI, seserį NASTUTĘ DRAGELIENĘ, ANANĄ PLAUSINAITI su šeima ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiu ir tą liudėsi, gily skausmą pergyvenu su jais kartu.

Stasė Milkienė

A. + A.

ČESLOVUI BORTKEVIČIUI mirus,

jo mylimiems: ŽMONAI, SŪNUI su šeima — Lietuvoje, dukroms — dr. JANINAI JAKŠEVIČIENEI ir MARIJAI MARKULIENEI, anūkams — JURATEI MOHEN, RASYTEI ir ANDRIUI MARKULIAM, pusbroliui dr. JUOZUI BARTKUI su šeima, inž. EUGENIUI BARTKUI su šeima ir visiems artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

BRONTUS, ALFONSAS, ANANAS IR ADOLFAS SU ŠEIMA JARAI

Brangiam tėveliui Lietuvoje mirus,

Dr. Janiną Jakševičienę ir Mariją Markulienę su šeimomis

nuoširdžiai užjaučiu ir jungiuos jų bendran liūdesin.

Jonas Paštukas

Didžiai gerbiamam Lietuvos kariuomenės divizijos generolui

A. + A. MYKOLUI REKLAIČIUI mirus,

jo žmoną ADELE, dukras ASTĄ ir JOLITĄ su šeima Lietuvoje, broį pulk. ANANĄ ir visus kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiu

Olga Andriušaitienė
Aleksandra ir Eugenijus Likanderiai
Janina ir Antanas Mačiuliai

ONA MALAŠAUSKIENĖ

Gyveno 6633 S. Sacramento Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė bal. 7 d. 1976, sulaukus 63 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Skirsnemunėje. Amerikoje išgyveno 28 m.

Laidojama bal. 10 d., šeštadienį, šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Pasiliko dideliame nuliūdime: vyras Gaudentas, dukterys: Rima ir žentas Algis Bankai, Aldona ir žentas Algis Leškiai, 5 anūkai: Elvira, Audra, Saulius, Arinas ir Aleksandra ir kiti gimines.

Brangiai mamai Lietuvoje mirus, mielą GEDIMINĄ KAZENĄ ir visą jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Virginija ir Vytautas Kupcikevičiai

Mylimam tėveliui

A. + A. ČESLOVUI BORTKEVIČIUI

Viešpaties ramybėje užmigus, jo dukras dr. JANINĄ JAKŠEVIČIENĘ ir MARIJĄ MARKULIENĘ bei jų šeimą giliai užjaučia

Jelionių šeima

Lietuvos Kariuomenės generolui

A. + A. MIKUI REKLAIČIUI mirus,

jo broliui, pulk. ANANUI REKLAIČIUI, brolienei inž. VYTAUTUI REKLAIČIUI su šeima ir visiems giminačiams reiškiama nuoširdi užuojauta.

Jadvyga ir Adolfas Šimkai

Mylimam tėvui

A. + A. ČESLOVUI BORTKEVIČIUI

mirus Lietuvoje, jo dukroms dr. J. JAKŠEVIČIENEI ir M. MARKULIENEI ir visiems jų giminiams bei pažįstamiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

Lietuvos Dukterų Draugija

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TEVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GRevehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWnhall 3-2108-9

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriat MAŽEIK & EVANS

8946 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKŠIOS VISTA

REpublic 7-3800

REpublic 7-3801

E U D E I K S

Laidotuvių Direktoriat

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 7-1741 - 2

Laidotuvių Direktoriat

Lietuvių Laidotuvių Direktoriat Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1218

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems.

APLINK MUS

× Kun. Petras Činikas, MIC, "Draugo" administratorius, balandžio 6 d. staigiai susirgo ir buvo paguldytas Sv. Kryžiaus ligoninėje. Jam teks gydytis bent savaitę ar daugiau.

× G. Krivickienė, "Draugo" redakcijos atstovė Washington, D. C., dalyvavusi tautybų laikraščių ir etninių grupių atstovų konferencijoje, iš susitikimo su prez. G. Fordu Baltieji rūmai prisiuntė specialų portretinį paveikslą, kuriame yra G. Krivickienė su prezidentu. Paveikslas pasirašytas prez. G. Fordo.

× Sol. Jonas Vaznelis, sukūręs visą eilę personažų daugelyje mūsų statytų operų, o taip pat ir dažnas koncertų programų dalyvis, dainuojąs įvairias bosų partijas, šių metų operų spektakliuose atliks dvi partijas: Gaidelio "Gintaro šaly" dainuos Pranašo partiją, o Marijosiaus "Priesaikoje" atliks vyskupo Zbignievo rolę.

× "Lietuviškoji išeivija Jungtinėse Amerikos valstybėse" — 64 puslapių apimties leidinyje randame daug įdomių žinių bei faktų iš senosios lietuvių išeivijos gyvenimo. Knygutė išleista Lietuvių išeivijos parodos Chicagoje proga. Gaunama "Drauge", 1 egz. kaina 1 doleris. Užsakant paštu, prašome pridėti 25 centus persiuntimo išlaidoms.

× Balzeko lietuvių kultūros muziejuje balandžio 11 d. 4 v. p. p. atidaroma Chicago Meno instituto 20 studentų ir dėstytojų dailės darbų paroda.

× Cicero Sopulingosios Dievo Motinos draugija, Marijonų bendradarbiai ir Sv. Vardo draugija dalyvaus Mišiose šį sekmadienį 7:30 val. r. Po Mišių bendri pusryčiai parapijos salėje.

× Julija Žickus, Chicago, Ill., atnaujindama prenumeratą, padėkojo už gerą informaciją ir pridėjo 7 dolerių auką. Ačiū.

× Susitikimas su LB Tarybos kandidatais prieš rinkimus įvyks šį penktadienį, balandžio 9 d., 8 val. vak. Jaunimo Centre. Bus pokalbis LB, visuomeniniais reikalais. Visuomenė ir spaudos atstovai kviečiami dalyvauti, įėjimas laisvas. Rengia LB Vidurio Vakarų Apygardos Valdyba. (pr.)

× Matilda ir Augustinas Varskiai iš Marquette Pko. yra nauji Chicago Lietuvos Operos mecenatai. Jie lietuvių originalę kūrybą įvertindami, kai šiomet Opera stato tris lietuviškas operas: Kačinskio "Juoda laiva", Gaidelio "Gintaro šaly" ir Marijosiaus "Priesaiką", jų pastatymo išlaidas sumažino 100 dol. auka. Nuosirdžiai dėkojame. (pr.)

× Leokadijos Brazdienės deklamacijos parduotuvė, 2617, W. 71 St., tel. PR 8-2030, be kasdieninių skanių ir sveikų valgių, š. m. Velykoms paruošia raguoli, paschą, babbas ir įvairių skonių 13-kos rūšių turtus ir specialiai: beržo šakas ir ežiukus. Paskubėkite su užsakymais, kad galėtume išpildyti. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOŠ duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747 (sk.)

× Religinės kūrybos diena bus bal. 11 d., sekmadienį, 5 val. popiet Jaunimo centre. Rengia Jaunimo centras. (pr.)

× Korp. Vytis — ASD bendra sueiga įvyks šį penktadienį, balandžio 8 d., Gintaro klube, 2548 W. 69 St. Pradžia 8 val. vak. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

× Grasilda Meiluvienė, ilgametė Onos vasaros vaikų aikštelės vedėja, sutiko pagloboti mažamečius šį šeštadienį pianisto A. Kuprevičiaus koncerto metu.

× Inž. Ignas Budrys, Edwards Company, Inc., direktorius, įsijungė į giminingą bendrovę, Cincinnati Time Recorder Comp., kur jis paskirtas viceprezidento pareigoms. Jis bus atsakingas už įmonės produkciją ir gaminių kokybę. I. Budrys yra baigęs Illinois Technologijos institutą, gyvena Cincinnati apylinkėse su žmona Dangira ir auginą keturius vaikus, Audrių, Darių, Vidą ir Rimą.

× Zita Zilevičiūtė, LB Los Angeles apylinkės valdybos narė informacijos reikalams, per Rimą Česonį atsiuntė 15 dolerių auką "Draugui" stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× A. Baltrukėnienė, Akron, Ohio, dėkodama už jai anksčiau nusiųstas kalėdines kortelės, atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Lietuvių televizijos rėmėjų metinis susirinkimas įvyks balandžio 11 d. 2 val. p. p. Liet. televizijos valdybos patalpose, 5845 So. Oakley Ave. Bus renkama šiems metams nauja valdyba ir aptariami įvairūs reikalai. Rėmėjai kviečiami dalyvauti.

× Moterų sąjungos 67 kp. bunko žaidimas balandžio 11 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Švč. M. M. Gimimo parap. salėje.

× Aleksas Jankūnas kandiduoja į Cicero Morton kolegijos tarybą. Rinkimai balandžio 10 d., šeštadienį, balsavimo vieta Roosevelt pradžios mokykla.

× Cicero ateitininkų pavasario vakare populiarių ir liaudies dainų pyne padainuos "Nerijos" studentė ateitininkų ansamblis iš Clevelando, vad. Ritos Čyvyaitės. Vakaras įvyks balandžio 24 d.

× Giesmių vakaras ruošiamas šį sekmadienį, 5 val. vak. Lietuvių evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos bažnyčioje. Programą išpildys parapijos choras, vadovaujamas Jurgio Lampsacio. Šia proga bus paminėta JAV nepriklausomybės ir žinomo Mažosios Lietuvos mokslininko L. Rėzos 200 metų gimimo sukaktis.

× Balys ir Ona Mulioliū, žinomi Brighton Parko lietuvių kolonijos darbuotojai, yra dosnūs lietuviško darbo veikėjai. Jie įvairiomis progomis paremia lietuviškus sumanymus ir spaudą. Šiomis dienomis jie atsiuntė 20 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× Kultūrinės vakaronės metu šį penktadienį (balandžio 9 d.) 7 val. 30 min. vak. Jaunimo centro kavinėje, aptariant ir deklamuojant Vytauto Mačernio kūrybą, bus surengta ten pat ir dokumentinė parodėlė, liečianti Mačernio rankraščius, nuotraukas, leidinius ir kt.

× Sv. Kryžiaus ligoninės "Zvakių balius", rengiamo balandžio 3 dieną Lexington House salėje, globėjai. Iš kairės: G. Dignam, A. Antanaitis, C. Evans, John Evans, Jr., pirmininkas, St. Mollis, W. Pahnke ir G. Sharko.

Vasarių Sešioliktos minėjimo metu New Haven, Conn. Sėdi (iš k. į d.) I. Banaitienė, LMKF pirmininkė, M. Jokubaitė — Moterų sąjungos pirm., S. Valiukienė — Moterų klubo pirm., Stovi dail. L. Židonytė, B. Šaulienė, A. Jonynienė, V. Vėbrautė ir V. Zemlauskienė. M. nėjimo aprašymas buvo išspausdintas anksčiau.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SV. PRANCIŠKAUS SESERŲ RĖMĖJŲ JUBILIEJUS

Sabinai Klatt, Sv. Pranciškaus seselių rėmėjų Chicago apskrities pirmininkei, bendradarbių pastangomis buvo suruoštas gimtadienio proga draugiškas pobūvis pagerbti savo mylimai vadovei. Su nuosirdžiais linkėjimais svečiai stengėsi palengvinti jos rūpesčius. Nors S. Klatt auklėja didelę šeimą, ji nepaisidama pirmininkauja Chicago apskrityje jau 10 metų ir darbuojasi visose kitose katalikiškose ir labdaros organizacijose. Kai reikia, jos vyras ir šeima prisideda taip pat prie gerų darbų.

Pirm. Sabina Klatt ir Sv. Pranciškaus seselių vienuolijos rėmėjai nuosirdžiai kviečia seselių pranciškių bendradarbius ir bičiulius dalyvauti Chicago apskrities rėmėjų 50 metų jubiliejiniame bankete su programa. Jis bus sekmadienį, balandžio 11 d. 3:30 val. p. p. Nekalto Prasiždėjimo parapijos salėje. Kartu kviečia jaunas moteris, mergaites ir vyrus prisidėti prie kilnių darbų.

U. R.

Sabina Klatt

KNYGOS APIE VYSK. BORISEVIČIŲ SUTIKTUVES

Liet. kat. mokslo akademijos Chicago židinyje Jaunimo centre sekmadienį suruošė supažindinimą su a. a. kun. A. Baltrukėnės knyga: "Vysk. V. Borisevičiaus gyvenimas ir darbai". Atidarydamas susirinkimą židinio pirmin. V. Liulevičius paprašė atsistojimų pagerbti velionį - kankinį vyskupą. Pakvietė kun. dr. A. Jušką supažindinti su nauju veikalu.

Prelegentas pradžioje suglaustai perteikė a. a. vysk.

Borisevičiaus pagrindinius biografinius bruožus. Kalbėdamas apie patį veikalą, pažymėjo, kad jo autoriui teko susidurti su eile sunkumų: nebuvo šaltinių, autorius nuolat trukdomas parapišio darbo. Dideli nuopelnai knygos mecenato kun. A. Vilkaičio, kuris knygos paruošimą ir išleidimą finansavo ir kuris autoriui nuolat ragino. Pažymėjo mecenato talką, renkant duomenis. Kun. dr. Juška pabrėžė, kad mes turime autoriui būti labai dėkingi už vertingą veikalą. Niekas kitas geriau šiose sąlygose nebūtų galėjęs parašyti. Čia dr. Baltinis daugiau reišėsi kaip istorikas, negu filosofas.

Kun. dr. J. Velutis, papildydamas prelegento pranešimą, išryškino velionio vysk. Borisevičiaus auką, kaip okupantų kankinio. Vysk. Borisevičius daug prisidėjo prie naujai įsteigtos Lietuvos bažn. provincijos, Telsių vyskupijos išvystymo. Kun. Velutis turėjęs reikalų su a. a. Borisevičium, kuris buvo paprastas, nuosirdus žmogus, aukštos dvasios asmenybė. Veikė žodžiu ir pavyzdžiu.

Naujo veikalą ištrauką pateikė stud. D. Markelytė ir stud. A. Zygas.

Kun. St. Šančaras papasakojo savo atsiminimus apie vysk. Borisevičių. Bern. Žukauskas atkreipė dėmesį į porą netikslumų veikalė, pvz., vysk. Borisevičius nebuvo Voroneže. Į knygos aptarimą buvo susirinkę nemaža klausytojų. Pravėdė pirm. V. Liulevičius, kuriam vadovaujant Liet. kat. mokslo akad. Chicago židinyje išvystė gyvą veikimą. J. Pr.

Chicago žinios

TURTINGAS ELGETA

Chicagoje mirė Robert Friedman, 44 metų. Laikraščiai rašo, kaip vienu metu jį policija buvo sulaikiusi miesto centre beelgetaujantį ir jo portfelį rado 24,000 dol. Dėlto jis pavadinatas turtingu elgeta. Mirė plaučių uždegimu.

NUSIKALTELIŲ APSAUGA

"Joks kitas kraštas taip negina nusikaltėlių, kaip Amerika", pasakė Chicago pol. vadas J. Rochford, primindamas teisejų minkštaširdiškumą ir kitus teisinius nuostatus, pataikaujančius nusikaltėliams.

ŽUVO KETURI

Keturi žmonės praeitą savaitę galį žuvo automobilių nelaimėje Chicago greičeliuose.

PREMIJA LAIKRAŠTININKUI

Chicago dienraščio "Sun-Times" religinių straipsnių autorius Roy Larson susilaukė atžymėjimo, kaip geriausias specialios kolumnos autorius JAV-se. Premiją jam įteiks bal. 10 d. Atlantic City mieste.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Smuikininkai Dana Pomerancaitė - Mazurkevičienė ir Juris Mazurkevičius garsėja savo koncertais Š. Amerikoje ir Europoje. Kovo 6 d. jiedu koncertavo New Yorke Lincoln centre, kur atliko Telemanno, Leclair, Prokofievo, Spahro ir Mocarto kūrinius. Koncertą globojo gen. Kanados konsulas ir Londono, Ont., universitetas. Jame dalyvavo gana daug lietuvių. Koncerto proga Lincoln centro savaitiniame kataloge buvo įdėtos smuikininkų biografijos.

— Dr. Alfonsas P. Stankaitis, iš Hartfordo, Conn., kovo 28 d. išrinktas ALKOS muziejaus archyvo direktoriato pirmininku. Alką įkūrė ir nuo 1922 globojo Lietuvių instituto garbės narys prel. Pr. Juras.

AUSTRALIJOJE

— Lietuviai Adelaidės meno festivalyje. Adelaidėje rengiami meno festivaliai, į kuriuos suvažiuoja ne tik Australijos, bet ir iš užsienio žymūs rašytojai, poetai, dramaturgai, dainininkai, artistai, šokėjai. Kasdien rengiami koncertai, recitalai, spektakliai; visose galerijose vyksta meno parodos. Šiais metais toks festivalis įvyko kovo 6—28 d. Jame dalyvavo ir Adelaidės lietuviai. Lietuvos vėliava plevėsavo prie festivalio rūmų, prie universiteto. Lietuviai menininkai dalyvavo įvairiose parodose, Adelaidės Lietuvių Muziejus - Archyvas buvo išstatęs savo gintaro, audinių, medžio išdirbinių, paveikslų, pinigų, ženklų ir medalių eksponatus. Du kartu pasirodė festivalyje ir puiki "Zilvino" tautinių šokių trupė.

VOKIETUJŲ

— Majoras Juozas Černius minėjo Mainze savo 80-įjį gimtadienį. Šis šaunus Lietuvos savanoris kūrėjas, Lietuvos kariuomenės karininkas, yra PLB Vokietijos Lietuvių bendruomenės narys, didelis skautų ir ateitininkų geradaris.

— Kristina Norvilaitė sėkmingai užbaigė prekybos mokyklą ir gavo diplomą prekybininkės ekspositorės. Jinai dirba savo profesijoje, o laisvalaikius praleidžia pas brolių Vladą Norvilą savo namiškių tarpe.

— A. a. Steponas Opermanas, Lietuvos kariuomenės karininkas, ulonų mokyklos kuopos vadas, gimęs 1899. VI. 28 d. Vilniuje, mirė 1976. III. 9 d. Munsteryje. Palaidotas Munster, Waldfriedhof kapinėse.

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

Minint Operos 20-ąjį ir JAV Bicentennial statomos trys operos

KACINSKO

JUODAS LAIVAS

GAIDELIO

GINTARO ŠALY

MARIJOSIAUS

PRIESAIKA

Premjera — gegužės 8 d. 8 val. vakare.

II spektaklis — gegužės 9 d., 3 val. popiet

III spektaklis — gegužės 15 d., 8 val. vakare

IV spektaklis — gegužės 16 d., 3 val. popiet

Marijos mokyklos auditorijoje, Chicago, Illinois

Diriguoja: VYTAUTAS MARIJOSIUS

(Gegužės 8, 9 ir 16)

ALOYZAS JURGUTIS

(Gegužės 15)

Režisoriai — Algimantas Dikinis Dekoratorius — Adolfas Valeška

Choreografai — Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas

Chormeisteriai — Alice Stephens ir Alfonsas Gečas

Apšvietėjas — Kazys Cijūnelis

DAINUOJA:

Cathy Kogutaitė Nerija Linkevičiūtė

Roma Mastienė Margarita Momkienė

Danutė Stankaitytė

Stasys Baras Algirdas Brazis

Eronius Janėys Valentinas Liorentas

Vytas Radys Julius Savrimas

Jonas Vaznelis Stefan Wick

Operos Choras

— o —

Šoka Jaunučio Puodžiūno studijos baletas

— o —

Bilietai gaunami VAZNELIŲ PREKYBOJE — Gifts International,

2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Bilietų kainos — parterėje \$12.50, 10, 8, 6;

balkone \$11, 7.50, 5.

Paštu bilietai užsakomi, siunčiant čekį ir pažymint spektaklio datą, šiuo adresu:

LITHUANIAN OPERA

6905 So. Artesian Ave.

Chicago, Illinois 60629

Visus ir iš visur kviečiame atvykti į lietuviškų operų spektaklius!